

**НОМІНАТИВНІ ОДНОСКЛАДНІ РЕЧЕННЯ
В МОВІ ДРУКОВАНИХ МАС-МЕДІА:
ФУНКЦІЙНИЙ, КОМУНІКАТИВНИЙ, СЕМАНТИЧНИЙ АСПЕКТИ**

О. Є. Бондаренко, аспірант

Сумський державний університет,

вул. Римського-Корсакова, 2, м. Суми, 40007, Україна

E-mail: olena.b.ko@gmail.com

У статті систематизовано погляди науковців на кореляцію логіко-синтаксичних типів семантики, способів вираження предикативності й комунікативної природи номінативних речень. Доведено, що номінативні речення з буттєвою семантикою, головний член яких виражений іменником, субстантивованими словами та кількісно-іменним словосполученням, за формально-граматичними й структурно-семантичними ознаками є односкладними, а за логіко-психологічною структурою висловлювання – двочленними, у яких суб'єкт і предикат синкретично представлені одним головним членом; наявність детермінантних поширювачів, які пояснюють буттєве значення головного члена, не змінює загальної комунікативної схеми речення, а визначає специфіку його тема-рематичного членування. Комунікативно-прагматичні функції номінативних речень у текстах друкованих мас-медіа зумовлені специфікою контекстуальної реалізації семантики буття, експресивно-оцінною модальністю, комунікативними інтенціями мовця.

Ключові слова: номінативне речення, буттєве речення, буттєвість, номінативність, предикативність, комунікативна прагматика.

Вивчення номінативних речень має давню традицію у вітчизняному мовознавстві (О. Шахматов, Л. Булаховський, І. Вихованець, П. Дудик, А. Загнітко, І. Слинко, Н. Гуйванюк, М. Кобилянська, Л. Кадомцева та інші). Ученими визначено місце означених синтаксичних одиниць у системі простого односкладного речення, з'ясовано їхню формально-граматичну структуру, загальну семантику, комунікативні типи й стилістичний потенціал. Незважаючи на значний корпус теоретичних напрацювань, питання лінгво-комунікативної сутності односкладного номінативного речення є дискусійним у сучасній синтаксичній теорії. Ключовими аспектами, навколо яких розгортається науковий дискурс, є проблема односкладності/двоскладності номінативних синтаксичних одиниць; особливості реалізації логіко-синтаксичних типів семантики простого речення – буттєвості й номінації; способи вираження предикативної ознаки (В. Бабайцева, Н. Вітрук, Н. Валгіна, Г. Золотова, З. Коржак, Л. Лонська, О. Мокроусова, І. Сушинська, О. Швець та інші).

Актуальність обраної теми зумовлена стилістичною продуктивністю номінативних односкладних речень у текстах мас-медіа, потребою системного розгляду їхніх функційних, комунікативних і семантичних властивостей.

Мета нашої розвідки полягає у визначенні функційних, комунікативних і семантичних властивостей односкладних номінативних речень у мові друкованих мас-медіа. Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- 1) систематизувати погляди науковців щодо кореляції логіко-синтаксичних типів семантики, способів вираження предикативності й комунікативної природи номінативних речень;
- 2) виявити особливості реалізації буттєвої семантики номінативних речень у мові друкованих мас-медіа;
- 3) розкрити функції й комунікативну прагматику аналізованих синтаксичних одиниць.

Об'єктом дослідження є номінативні односкладні речення в мові друкованих мас-медіа. **Предметом** – семантика, функції, комунікативно-прагматичний потенціал номінативних односкладних речень. **Джерельною базою** обрано газети «День», «Літературна Україна», «Урядовий кур'єр».

Методи дослідження: описовий метод застосовано для систематизації поглядів науковців на лінгво-комунікативну природу номінативних односкладних речень; структурно-семантичний – для виявлення семантики номінативних речень; лінгвопрагматичний метод – для визначення комунікативно-прагматичних типів речень; функційний аналіз – для розкриття функцій номінативних речень у мовленні мас-медіа.

Наукова новизна визначається спробою узагальнити погляди сучасних науковців на проблему лінгво-комунікативної природи номінативних односкладних речень; визначити функційні, комунікативно-прагматичні й семантичні властивості односкладних номінативних речень у мові друкованих мас-медіа.

Традиційно номінативними називають такі односкладні речення, головний член яких виражений іменником, зрідка особовим займенником, числівником у називному відмінку, субстантивованими словами або кількісно-іменним сполученням із стрижневим словом у формі називного відмінка. Загальне значення номінативних речень інтерпретують як існування, наявність предмета або предметно представленого явища, дії, стану (І. Вихованець, А. Грищенко, К. Городенська, М. Каранська, О. Леута, К. Шульжук та інші), що реалізуються в логіко-синтаксичній семантиці буттєвості простого речення. Основними формальними засобами вираження буттєвої семантики є номінатив, генітив, буттєві дієслова й зв'язки, безособові дієслова із значенням стану й слова категорії стану. Відтак до буттєвих можна віднести як двоскладні, так й односкладні типи речень. Особливий інтерес у мовознавців викликає дієслово *бути*, яке виражає значення буття й розглядається у двох аспектах:

1) як делексикалізована граматична форма – зв'язка, що висловлює в безактантному реченні тільки компоненти предикації (модальність, час), а в актантних – ще й узгоджувальні категорії (числа, роду, особи підмета);

2) як повнозначне дієслово лексико-семантичної групи буття (існування, екзистенції), що виражає в реченні предикативне значення.

Залежно від інтерпретації семантики й граматичних властивостей дієслова *бути*, способів його вираження (експліцитний, імпліцитний) визначаються й структурно-семантичні ознаки речень, зокрема номінативних з нерозчленованою й розчленованою семантичною структурою. У зв'язку із цим номінативні речення розглядаються як односкладні (О. Шахматов, В. В. Виноградов, В. Бабайцева, П. Дудик, А. Загнітко, М. Каранська, П. Лекант, І. Сушинська, О. Швець та інші), як двоскладні (О. Попов, І. Попова, Є. Ширяєв, Є. Галкіна-Федорук), як двоскладні неповні (О. Потєбня, І. Слинко, С. Цейтлін), двоскладні буттєві речення з невербалізованим предикатом (Л. Лонська).

Буттєвість як функційно-граматична категорія визначає специфіку граматичного оформлення предикативності односкладного номінативного речення, є логіко-семантичною основою граматичного вираження синтаксичної модальності й часу. Для номінативного речення характерний особливий тип предикативності, що передає відношенні головного члена до суб'єкта, що являє собою або предметну, реальну ситуацію, або ситуацію, зумовлену попереднім або подальшим контекстом. На відміну від дієслівного, у номінативному (субстантивному, за Г. Золотовою) реченні предикативність імпліцитна, згорнута в рамках сполучуваності слів, оскільки немає потреби в предикативному розчленуванні, адже субстантивні моделі не можуть бути відповіддю на питання про те, що робить суб'єкт. Вони повідомляють про те, як сприймається мовцем дійсність – звуки, стани, наявні предмети – і характеризують позначуване однією з локативних форм місце або неназваний, але очевидний для адресата, простір [6, с. 166]. Морфологічно фіксація предметів і явищ у певному просторовому фрагменті забезпечується субстантивом, а синтаксично – номінативною

формою в незалежній позиції. Таке граматичне оформлення імітує процес сприйняття, за якого об'єкт виокремлюється на певному фоні й поняттєво визначається за основними інтегральними ознаками. Субстантивні речення, у яких семантизується навколишня дійсність, належать до репродуктивного типу мовлення й тому пов'язані із хронотопом спостерігача – мовця й адресата. Показником теперішнього часу у випадку предметно-ситуативної номінації, що реалізується односкладною структурою, є відсутність дієслова. Перенесення в план минулого / майбутнього часу за допомогою дієслова-зв'язки «відбиває ніби переміщення пункту спостереження паралельно тому, що відбувається» [6, с. 167]. Подібну думку висловлював В. Виноградов, називаючи номінативні речення із зв'язкою *бути* в минулому часі такими ж одночленими, які і без неї, оскільки в таких реченнях наявна проста констатація явища в минулому [3]. При цьому комунікативна модель субстантивного речення не змінюється, а делексикалізована зв'язка *бути* в одній із часових форм зумовлює її модифікацію, що виражається в предикативному значенні часу й способу. Час у номінативних реченнях є категорією не самостійною, а контекстуальною, що дозволяє досягти ефекту безпосереднього сприймання об'єктів у момент дії, яка відбувається в попередньому або наступному реченні, тобто теперішній час маркує «точку перетину буття предмета й сприймання його в «даний момент» спостерігачем» [5, с. 89]. Отже, час є антропоцентричною, суб'єктивною категорією. Такий «теперішній антропоцентричний» [11] виражає не об'єктивний час існування предмета або явища, а суб'єктивний час сприймання (або актуалізації у свідомості) образу цього предмета. Значення моменту мовлення виконує самостійні граматичні функції, локалізує в часі нерозчленовану предметну ситуацію, що безпосередньо відображається у свідомості мовця й адресата мовлення, відтак антропоцентричний теперішній не утворює парадигматичних протиставлень теперішній – минулий – майбутній і не потребує формальних показників [8, с. 161; 13, с. 8]. Отже, номінативні речення не парадигми.

Специфіка елементарного номінативного речення виявляється в тому, що в одному головному члені синкретично представлено суб'єкт і предикат, що дає підстави кваліфікувати його як двокомпонентне, двочленне в плані логіко-психологічної організації судження та його актуального, тема-рематичного, членування [7]. Нерозчленованими (одночленими), за П. Лекантом, вважаємо номінативні речення, структурно оформлені лише головним членом (словом, синтаксично неподільним словосполученням) або з препозитивним прислівним поширювачем, а розчленованими (двочленими) – з детермінантними поширювачами. А. Загнітко підкреслює, що в поширеному номінативному реченні функціонують лише препозитивні / постпозитивні узгоджені / неузгоджене означення. Його думка, таким чином, узгоджується із позицією Л. Лонської, яка номінативні речення з локативною або локативно-об'єктною синтаксею розглядає як двоскладні неповні буттєві речення з невербалізованим предикатом [9]. Проте, припускаємо, наявність детермінантів у номінативному реченні не є підставою вважати його двоскладним за формально-граматичною структурою, оскільки основною властивістю детермінантів є їхня автономність, вони не утворюють підрядного словосполучення з головним членом, не поширюють іменник як лексико-граматичну одиницю, а належать до структурної основи речення в цілому і є самостійними поширювачами речення.

Комунікативні потреби мовців реалізуються в певній синтаксичній схемі речення, що наповнюється лексично. Отже, виникає питання про кореляцію номінативного й комунікативного в площині мовленнєвої діяльності. Г. Золотова слабкість номінативної концепції вбачає в тому, що вона «розмиває межі між двома різними видами мовленнєвої діяльності – між номінацією й комунікацією» [7, с. 47] і такими їхніми продуктами, як номінативне (Випуск науково-популярної книжки «Боже милий! Як хочеться жити...» до ювілею Кобзаря видавництвом «Либідь») й дієслівне, двоскладне зокрема, речення (До ювілею Кобзаря видавництво «Либідь» випустило науково-популярну книжку «Боже милий! Як хочеться жити...» (День, 07.08.2013) , кожне з яких є номінацією ситуації або події. Проте перше з них – власне найменуванням

події, а друге – повідомленням про подію, що дозволяє вважати його комунікативною одиницею, якій притаманна ознака предикативності. У номінативному реченні референтне значення слова-лексеми є основою для перетворення його на синтаксичну одиницю – слово-синтаксему, основними ознаками якої є категоріально-семантичне значення, відповідна йому морфологічна форма і здатність синтаксично реалізуватися у відповідних позиціях [7, с. 51]. Будь-яка субстантивна синтаксема в певному контексті може набувати моделі ситуативного номінанта, що поєднує у своєму вживанні два функційних плани – номінативний і комунікативний. У зв'язку з цим слушною є думка І. Сушинської про органічний зв'язок предикації та комунікативної функції номінативних речень: «...вони є дифузними висловленнями: іменник – головний член називного речення одночасно стверджує буття певного предмета чи явища і реалізує комунікативну функцію» [13, с. 5].

Комунікативно-прагматичні властивості номінативних речень у текстах друкованих мас-медіа визначаються, з одного боку, здатністю в лаконічній формі передавати семантику буття, експресивно-оцінну модальністю, а з іншого – комунікативними інтенціями мовця. Номінативні речення з урахуванням їхнього прагматичного навантаження об'єднано у такі групи: 1) репрезентативи; 2) експресиви; 3) квеситиви.

До групи **репрезентативних** віднесено односкладні номінативні речення за їхньою функційною здатністю до описово-констатувальної предметно-ситуативної номінації. Типова семантика буттєвого речення формується на основі семантичних різновидів предиката і його поширювачів, що дозволяє виокремити два семантичні підтипи:

- *буттєво-предметні* повідомляють адресатові інформації про предмет мовлення: *Колоніалізм, постколоніалізм та екологічні кризи: досвід України* (День, 14.06.17); *Паради перемог* (День, 07.09.17); *Шлях шведської корони: від історичної величі до політичного прагматизму* (День, 16.06.17); *Енергія оптимізму і світла* (День, 16.06.17); *...стосик нових книжок...* (День, 16.06.17); *Відтак патетика, пластикна і звуко-цумова випруженість* (День, 16.06.17); предмет опису: *Театральне «цунами»* (День, 14.06.17); *Вчасне видання* (День, 07.09.17); *Коротка фотосесія* (День, 07.09.17); *Нащадки вікінгів та виклики часу* (День, 16.06.17); абстрактне поняття: *Історичний результат* (День, 07.09.17); *Помста... митника* (День, 21.06.17); *Активна оборона* (День, 21.06.17); *Питома європейськість козацької старшини* (День, 16.06.17); зовнішній вигляд об'єкта: *Сократівське чоло поета і сценариста* (День, 16.06.17).

Буттєво-предметні номінативні речення представлені в абсолютній більшості комунікативно нерозчленованими конструкціями: як непоширеними: *Історія. Україна. Світ* (День, 07.09.17), так і з прислівними поширювачами – препозитивними (*Активна оборона* (День, 21.06.17) й постпозитивними (*Форпост Європи* (День, 07.09.17) означеннями. Спорадично функціують комунікативно розчленовані номінативні структури, як-от: *Спроба друга, майже вдала* (День, 07.09.17).

Загальне буттєве значення предметних номінативних речень може уточнюватися, конкретизуватися, унаочнюватися для мовця й адресата за допомогою вказівних часток *ось, це*. Такі *вказівні* буттєво-предметні речення виконують функцію виокремлення предмета із сукупності подібних: *Ось історія дівчинки Рози, яка через невиліковну хворобу є заручницею власного тіла* (День, 28.05.15); *Це балет проти релігійного фанатизму* (День, 28.05.15); *Це фільм про суперництво двох дитячих оркестрів, де все як у дорослих -і любов, і інтриги, і заздрість, і добро, яке перемагає зло* (День, 28.05.15).

- *буттєво-ситуативні* (речення існування) співвідносять референти з компонентами предметно представленої події, ідентифікують референти щодо внутрішніх компонентів ситуації або виділяють її окремі елементи. Отже, такі речення описують предметно представлену подію: *Похід на гори Жандарм і Близниця* (День, 07.09.17); *Відпочинок зі слоном* (День, 21.06.17); *Крок до вирішення проблеми* (День, 07.09.17); просторово/часову віднесеність об'єкта: *Справжня федералізація, а можливо, навіть і конфедерація* (День, 16.06.17); *Кримці та перспективи Криму* (День, 07.09.17); стан об'єкта: *Власне, не документ, а стилізація під документ* (Літературна

Україна, 2012, №1); *3 автопортретами інша справа. На них – оголені душі митців* (День, 30.01.15); *стан суб'єкта: Враження від фотографій* (День, 21.06.17); *Макрон і постреволюційна ідея* (День, 07.09.17); *стан навколишнього середовища: Найбільше екологічне лихо і результат колоніального становища* (День, 14.06.17); *І третя глобальна проблема* (День, 15.01.15).

Буттєвим репрезентативним реченням ситуативної семантики властива тема-рема-тична розчленована структура й, відповідно, локальна й темпоральна детермінація. Локальні детермінанти конкретизують місце ситуації: *Драгобрат. Шлях у травневі сніги* (День, 07.09.17). Темпоральні – уточнюють час і обставини ситуації: *Тут історія взаємовідносин лейтенанта, який стояв по один бік Майдану, та сотника, який був з другого* (День, 30.01.15); *Сьогодні В. Писарев «скрізь і ніде»* (День, 30.01.15); *В експозиції – роботи 32 українських митців* (День, 30.01.15).

Речення-експресиви містять емоційну оцінку буття. До загального значення буттєвості в таких реченнях додається семантика суб'єктивного сприймання й емоційної оцінки з елементами характеристики предмета, буття якого стверджується в реченні. Функційно-семантична природа емоційно-оцінної модальності передбачає наявність об'єкта оцінки й зміст оцінки. У зв'язку з цим речення-експресиви об'єднано в такі групи:

- номінативні оцінні речення, у яких вербально виражений тільки зміст оцінки, але не її об'єкт: *Миські солов'ї...* (День, 21.06.17); *Сонячний Моцарт* (День, 21.06.17); *Великий німець і великий європеець* (День, 07.09.17); *...І не «зрадофіли», і не «порохоботи»* (День, 16.06.17);

- номінативні оцінні речення, у яких виражений як об'єкт, так і зміст оцінки: *Божевільний автор* (Літературна Україна, 2012, №2). *Важлива подробиця* (Літературна Україна, 2012, №1); *Елітний турнір* (Голос України, 30.03.2017); *Такі різні Габсбурги. Віденська імперська династія та її вплив на долю України* (День, 10.09.2015); *Історія, цікавіша за роман* (День, 11.03.2011).

Експресивні речення виражають оцінку експліцитно: позитивне й негативне емоційно-оцінне значення зафіксовано в семантичній структурі слів – поширювальних компонентів речення: *Це дуже позитивний сигнал* (День, № 91, 28.05.15.) *Це моторошне слово 'Воркута!'* (Літературна Україна, 2012, №1), а також у поєднанні зі імпліцитними засобами, зокрема модально-оцінною інтонацією: *Розкішна, зворушлива, жива, захоплива історія малого хлопчика!* (Літературна Україна, 2012, № 2); *Настрій: часткове розчарування, однак і гордість: 1780 м — це ж вам теж не жарти!* (День, 07.09.17).

Реченням-квеситивам властиве модальне значення питальності, що виявляється в запиті на отримання або підтвердження інформації, з'ясування певного істотного моменту певного фрагменту дійсності. До загальної комунікативної інтенції мовця отримати відповідь на поставлене запитання додаються семантико-прагматичні відтінки, наприклад, припущення: *Вимираючий релікт минулого чи складова наявної екосистеми?* (День, 21.06.17); прагнення підтвердити власні припущення: *Блискуха кар'єра, чи не так?* (День, 16.06.17).

Спорадично в текстах друкованих мас-медіа виявляється директивна прагматика номінативних речень. Їм властива спонукальна модальність, що виявляється в намірах мовця вплинути на адресата з метою реалізувати план дій, що відповідає його інтересам: *Не потріб, який завалювся вдома, а щось дійсно вартісне. Це одна з головних умов нашої акції* (День, 01.30.15).

Висновки. Номінативні речення буттєвої семантики, головний член яких виражений субстантивом, за формально-граматичними й структурно-семантичними ознаками розглядаємо як односкладні, а за логіко-психологічною структурою висловлювання – як двочленні, у яких суб'єкт і предикат синкретично представлені одним головним членом; наявність детермінантних поширювачів, які пояснюють буттєве значення головного члена, не змінює загальної комунікативної схеми речення, а визначає специфіку його тема-рема-тичного членування.

Функційно-комунікативний потенціал номінативних речень у текстах друкованих мас-медіа визначається специфікою взаємодії їхньої форми й значення, що дозволяє первинною функцією вважати констатувальну, яка є найбільш поширеною й найповніше виявляється в репрезентативних реченнях. Головний член репрезентативних речень поєднує номінативне значення з граматичним значенням буттєвості, теперішнього часу й реальної модальності. Усі інші значення номінативного речення є наслідком ускладнення структури або виникають під впливом синтаксичного оточення як функційні: експресивні, директивні, квеситивні.

Перспективи подальшого дослідження вбачаємо у визначенні функційно-семантичних різновидів і комунікативної прагматики односкладних дієслівних речень у друкованих мас-медіа.

НОМИНАТИВНЫЕ ОДНОСОСТАВНЫЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ В РЕЧИ ПЕЧАТНЫХ МАСС-МЕДИА: ФУНКЦИОНАЛЬНЫЙ, КОММУНИКАТИВНЫЙ И СЕМАНТИЧЕСКИЙ АСПЕКТЫ

Е. Е. Бондаренко, аспирант

Сумский государственный университет,

ул. Римского - Корсакова, 2, г. Сумы, 40007, Украина

E-mail: olena.b.ko@gmail.com

В статье систематизированы взгляды ученых на корреляцию логико-синтаксических типов семантики, способов выражения предикативности и коммуникативной природы номинативных предложений. Доказано, что номинативные предложения с бытийной семантикой, главный член которых выражен существительным, субстантивированными словами и количественно-именными словосочетаниями, по формально-грамматическим и структурно-семантическим признакам являются односоставными, а по логико-психологической структуре высказывания – двучленными, в которых субъект и предикат синкретично представлены одним главным членом; наличие детерминантных распространителей, которые объясняют бытийное значение главного члена, не меняет общей коммуникативной схемы предложения, а определяет специфику его тема-рематического членения. Коммуникативно-прагматические функции номинативных предложений в текстах печатных СМИ обусловлены спецификой контекстуальной реализации семантики бытия, экспрессивно-оценочной модальности, коммуникативными интенциями говорящего.

Ключевые слова: номинативное предложение, бытийное предложение, бытийность, номинативность, предикативность, коммуникативная прагматика.

NOMINATIVE ONE MEMBER SENTENCES IN THE LANGUAGE OF THE PRINTED MASS MEDIA: FUNCTIONAL, COMMUNICATIVE, AND SEMANTIC ASPECTS

О. Е. Bondarenko, post-graduate student

Sumy State University,

2, Rymsky-Korsakov St., Sumy, 40007, Ukraine

E-mail: olena.b.ko@gmail.com

The points of view of scientists on the correlation between the logical-syntactic types of semantics, the ways of expressing the predicativity and communicative nature of nominative sentences are systematized in this article. It is proved that nominative sentences with semantics of objective reality, which main part is expressed by a noun, substantiated words, or quantified word combinations, have formally-grammatical and structural-semantic features of a one member sentence and, according to the logical-psychological structure of the expression, are two-membered, where the subject and the predicate are syncretically represented by one main member; the presence of determinant extended members, which explains the existential significance of the main member, does not change the general communicative sentence scheme but determines the specificity of its topic-rhetorical division. Communicative-pragmatic functions of nominative sentences in the texts of the printed mass media are conditioned by the specifics of the contextual realization of the semantics of objective reality, expressive evaluation modality, predicativity and by the communicative intentions of the speaker.

Key words: nominative sentence, sentence of objective reality, objective reality, nominative features, predicativity, communicative pragmatics.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Виноградов В. В. «Синтаксис русского языка» акад. А. А. Шахматова / В. В. Виноградов // Вопросы синтаксиса современного русского языка. – М. : Учпедгиз, 1950. – С. 75–126.
2. Вітрук Н. Різновиди односкладних речень репрезентації у сучасній українській літературній мові / Н. Вітрук // Лінгвістичні студії. – 2011. – Вип. 22. – С. 155–161.

3. Загнітко А. Український синтаксис: теоретико-прикладний аспект / А. Загнітко. – Донецьк, 2009. – 137 с.
4. Золотова Г. А. Коммуникативная грамматика русского языка / Г. А. Золотова, Н. К. Онопренко, М. Ю. Сидорова. – М. : Институт русского языка им. В. В. Виноградова РАН, 2004. – 540 с.
5. Золотова Г. А. Коммуникативные аспекты русского синтаксиса / Г. А. Золотова. – М. : Наука, 1982. – 369 с.
6. Золотова Г. А. О взаимодействии лексики и грамматики в подклассах имён существительных / Г. А. Золотова // Памяти академика Виктора Владимировича Виноградова : сб. статей / отв. ред. В. Г. Костомаров. – М. : Изд-во Московского ун-та, 1971. – С. 84-90.
7. Коржак З. З. Предикативність у номінативних реченнях сучасної української мови / З. З. Коржак // Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Сер. : Філологічні науки (мовознавство). – 2016. – № 5(1). – С. 159-163.
8. Лекант П. А. Синтаксис простого предложения в современном русском языке / П. А. Лекант. – М. : Высш. шк. 2004. – 247 с.
9. Лонська Л. І. Буттєві речення з неverbалізованим предикатом / Л. І. Лонська // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова : збірник наукових праць. Серія 10. Проблеми граматики і лексикології української мови. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. – Вип. 8. – С. 157-161
10. Мокроусова О. Ю. Синтаксическая структура описания и повествования в номинативном предложении / О. Ю. Мокроусова // Вестник МГУКИ. – 2014. – № 6 (62). – С. 258-261.
11. Пронищев В. П. Функционирование именных односоставных конструкций в тексте: Предметно-ситуативные номинации / В. П. Пронищев. – Л. : РГПУ, 1991. – 97 с.
12. Сушинська І. М. Структурно-функціональні різновиди номінативних речень у сучасній українській мові : автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 / І. М. Сушинська ; Дніпропетр. держ. ун-т. – Д., 2000. – 20 с.
13. Швець О. В. Типологія номінативних речень в англійській, французькій та українській мовах : автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.17 / Олександр Віталійович Швець. – Київ, 2016. – 20 с.

REFERENCES

1. Vinogradov, V. V. (1950). "Sintaksis russkogo yazyka" akademika A. A. Shakhmatova ["The syntax of Russian language" by A. A. Shakhmatov]. In V. V. Vinogradov *Voprosy sintaksisa sovremennogo russkogo yazyka* (pp. 75–126). Moscow, Russia: Uchpedgiz.
2. Vitruk, N. (2011). Rізnovиди odnoskladnykh rechen' reprezentatsii u suchasniі ukrainiskii literaturnii movi [One of the variety of offers of representation in the modern Ukrainian literary language]. *Lingvistychni studiyi*, 22, 155–161.
3. Zagnitko, A. (2009). *Ukrainskii sintaksis: teoretiko-prikladnyi aspekt* [Ukrainian syntax: theoretical and applied aspect]. Donetsk, Ukraine.
4. Zolotova, G. A., Onoprenko, N. K., & Sidorova, M. Yu. (2004). *Kommunikativnaia grammatika russkogo yazyka* [Communicative grammar of the Russian language]. Moscow, Russia: Institut russkogo yazyka imeni V. V. Vinogradova RAN.
5. Zolotova, G. A. (1982). *Kommunikativnyi aspekty russkogo sintaksisa* [Communicative aspects of Russian syntax]. Moscow, Russia: Nauka.
6. Zolotova, G. A. (1971). O vzaimodeistvii leksiki i grammatiki v podklassakh imion sushestvitelnykh [On the interaction of vocabulary and grammar in subclasses of nouns]. In V. G. Kostomarov (Ed.) *Pamyaty akademika Vyktora Vlady'my'rovycha Vy'nogradova* (pp. 84–90). Moscow, Russia: Moscow University Publish.
7. Korzhak, Z. Z. (2016). Predykatyvnist' u nominatyvnykh rechenniakh suchasnoi ukrains'koi movy [Predicatively nominating sentences in modern Ukrainian language]. *Naukovy'j visnyk Drogoby'cz'kogo derzhavnogo pedagogichnogo universytetu imeni Ivana Franka*, 5, 159–163.
8. Lekant, P. A. (2004). *Sintaksis prostogo predlozheniya v sovremennom russkom yazyke* [The syntax of a simple sentence in the modern Russian language]. Moscow, Russia: Vysshaya shkola.
9. Lons'ka, L. I. (2011). Buttevy rechennia z neverbalizovannym predikatom [Existential sentences with predicate neverblue]. *Naukovy chasopys NPU imeni M. P. Dragomanova*, 8, 157–161.
10. Mokrousova, O. Yu. (2014). *Sintksicheskaiya struktura opisaniya povestvovaniya v nominativnom predlozhenii* [The syntactic structure of the description and narration in the nominative sentence]. *Vestny'k MGUKY*, 6, 258–261.
11. Pronychev, V. P. (1991). *Funktsionirovaniye imennykh odnosostavnykh konstrukttsii v tekste: Predmetno-situativnyie nominatsii* [The nominal operation of the one-piece constructions in the text of Subject and situational nominations]. Leningrad, Russia: RGPU.
12. Sushyn'ska, I. M. (2000). *Strukturno-funktsional'ni riznovidi nominatyvnykh rechen' u suchasniі ukrains'kii movi* [Structural-functional varieties nominating sentences in modern Ukrainian language]. Extended abstract of candidate's thesis, Dnepropetrovsk, Ukraine.
13. Shvets, O. V. (2016). *Typologia nominatyvnykh rechen' v anhliis'kii, frantsuz'kii ta ukrains'kii movakh* [Typology nominating proposals in English, French and Ukrainian languages]. Extended abstract of candidate's thesis, Kiev, Ukraine.

Надійшла до редакції 4 вересня 2017 р.